

**Gorilla
Stichting
Nederland**

Beleidsplan 2016-2018

www.gorillastichting.nl

Inhoud

1. Introductie

- 1.1 Waarom een stichting voor Gorilla's?
- 1.2 Juridische structuur en organisatie
- 1.3 Visie en Missie
- 1.4 Doelstellingen
- 1.5 Verantwoording

2. De Gorilla

- 2.1 Algemeen
- 2.2 Bedreigingen

3. Strategie 2016-2018

3.1. Projecten

- 3.1.1 Grauer Gorilla (*Gorilla beringei graueri*)
Gorilla Rehabilitation and Conservation Education (GRACE) Center
- 3.1.2 Berggorilla (*Gorilla beringei beringei*)
Gorilla Doctors
- 3.1.3 Cross River Gorilla (*Gorilla gorilla diehli*)
Pandrillus
- 3.1.4 Westelijke Laagland Gorilla (*Gorilla gorilla gorilla*)
LAGA

3.2 Voorlichting en educatie

3.3 Stimuleren van samenwerkingsverbanden

3.4 Organisatie

1 Introductie

1.1 Waarom een stichting voor Gorilla's?

Nederland kent geen stichting die zich qua fondsenwerving, voorlichting en educatie inzet voor alle vier bedreigde ondersoorten van de gorilla. Er zijn projecten die worden ondersteund door natuurbehoudsfondsen van enkele dierentuinen en verder worden twee opvangcentra met gorilla's specifiek ondersteund.

1.2 Organisatiestructuur

Gorilla Stichting Nederland is een non-profit stichting met een bestuur dat in principe viermaal per jaar vergadert. Er zijn notulen en statuten. Het bestuur werkt onbezoldigd. De stichting werkt uitsluitend met vrijwilligers, er zijn geen betaalde krachten.

Gorilla Stichting Nederland is gevestigd aan de Oude Kraan 6, 6811 LJ Arnhem.

Bestuur:

Diederik Visser

Voorzitter

Kim Dekker

Secretaris

Saskia Brunekreef

Penningmeester

Beleidsplan en jaarplan

De stichting heeft een algemeen beleidsplan (strategisch plan) met daarin enkele speerpunten die de leidraad voor de stichting zijn. Jaarlijks wordt het beleidsplan vertaald in een jaarplan waarin een bepaalde focus op actiepunten wordt gelegd. In het jaarplan worden ook targets vastgelegd. Het jaarplan wordt begeleidt door een jaarlijkse begroting.

1.3 Visie en Missie

Visie

Het is onze visie dat gorilla's ongestoord en in harmonie in hun natuurlijke habitat kunnen samen leven met de mens.

Missie

Het is onze missie om:

- te investeren in kleinschalige projecten die bijdragen aan het behoud van gorilla's en hun leefomgeving in Centraal Afrika;
- wereldwijd het begrip over de gorilla's en hun bedreigde leefomgeving en over de relevantie van dit leefgebied voor de wereld waarin wij leven door voorlichting en educatie te verbeteren;
- schaalvergroting in fondsenwerving en educatie tot stand te brengen door mondiaal de samenwerking tussen de verschillende gorilla organisaties te stimuleren

1.4. Doelstellingen

Uit de statuten:

De stichting stelt zich ten doel het bevorderen van het behoud en - waar nodig - herstel van de gorilla populaties in Centraal Afrika en de natuurlijke omgeving waarin ze leven.

Daaruit volgende de volgende doelstellingen:

- a. het werven van financiële middelen voor projecten in Afrika die door de stichting worden gesteund;
- b. het geven van voorlichting en educatie over de gorilla's en hun bedreigde leefomgeving en over de relevantie van dit leefgebied voor de wereld waarin wij leven;
- c. het stimuleren van samenwerkingsverbanden tussen gorilla organisaties wereldwijd

1.5 Verantwoording

De financiële administratie is ingericht conform de [Richtlijn 650 fondsenwervende Instellingen](#). Doel van deze richtlijn is inzicht te geven in de kosten van de organisatie en besteding van de gelden in relatie tot het doel waarvoor fondsen bijeengebracht werden. De jaarrekening en het jaarverslag worden gepubliceerd op de website: www.gorillastichting.nl/over-ons/anbi.

Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI)

De ANBI-status is in het leven geroepen door de belastingdienst om enerzijds de schifting te maken voor de steun aan welke organisaties de belastingdienst belastingvoordeel aan de donateur wil faciliteren en welke daar niet voor in aanmerking komen. Tevens moet deze ANBI status de donateur een mate van vertrouwen geven over de betrouwbaarheid van de betreffende stichting.

Om de ANBI status te verkrijgen moet een organisatie vanaf 1 januari 2014 haar gegevens op elektronische wijze via internet openbaar maken. Zodra de website online is zal Gorilla Stichting Nederland de vereiste informatie of verwijzingen naar de plaats op de website waar deze informatie staat publiceren. Zodra dit mogelijk is zal de ANBI status worden aangevraagd.

2. De Gorilla

2.1 Algemeen

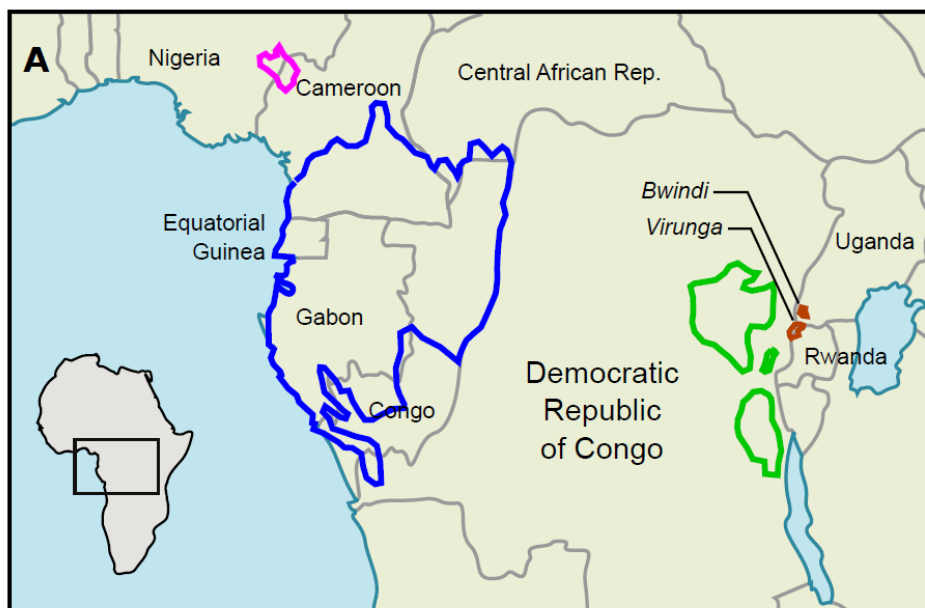

De gorilla's zijn een geslacht van Afrikaanse mensapen die tot de orde primaten behoren, met twee soorten. Het zijn de grootste nog levende primaten.

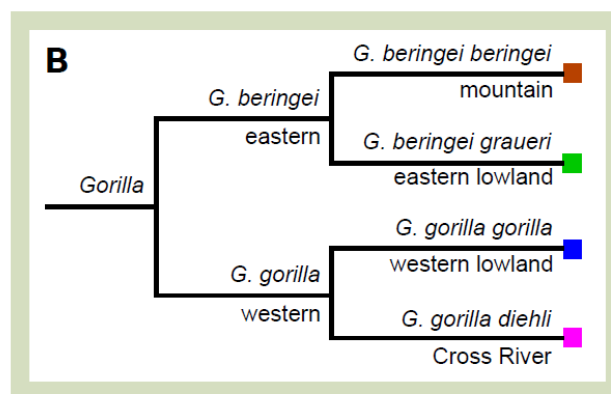
De gorilla is een herbivoor die leeft in de Centraal-Afrikaanse regenwouden (zie kaartje op pagina zeven). Gorilla's leven voornamelijk op de bosbodem. Het mannetje heeft een hoogte van tussen de 1,65 m en 1,75 m, en weegt tussen de 140 en 165 kilo. Vrouwelijke gorilla's wegen ongeveer de helft. In tegenstelling tot chimpansees maken gorilla's nauwelijks gebruik van gereedschap. Er zijn drie gevallen bekend waarin een gorilla een hulpmiddel gebruikte: één gebruikte een stok om de diepte van een modderige rivier te bepalen, een ander gebruikte een boomstam als brug en nog een ander gebruikte een bamboestok als ladder voor haar jong.

Traditioneel werden er drie ondersoorten van de gorilla onderscheiden, maar genetisch onderzoek heeft recentelijk een nieuwe indeling opgeleverd met twee soorten en in totaal vier ondersoorten (zie volgende pagina). Vroeger werden alle gorilla's als ondersoorten van *G. gorilla* gezien. De Cross River gorilla werd voorheen niet als aparte ondersoort gezien.

De gorilla's zijn bedreigde diersoorten, voornamelijk doordat hij al lange tijd het slachtoffer is van stropers. Volgens de IUCN (International Union for the Conservation of Nature) rode lijst van bedreigde diersoorten is door de bedreigingen de status van drie van de vier gorilla ondersoorten zelfs critically endangered (ernstig bedreigd), de laatste stap op de IUCN red list schaal voor het uitsterven van deze mensaap in het wild. Volgens de laatste schattingen leven er nog 178.000-186.000 gorilla's in het wild. Ter vergelijking: 100 jaar geleden waar het er naar schatting nog bijna 500.000

- mountain
- eastern lowland
- western lowland
- Cross River

Hier de laatste cijfers:

	Wetenschappelijk naam	aantal	Status IUCN
Cross River Gorilla ¹	<i>Gorilla gorilla diehli</i>	250-300	Critically endangered (ernstig bedreigd)
Westelijke Laagland Gorilla ²	<i>Gorilla gorilla gorilla</i>	Ca 175.000	Critically endangered (ernstig bedreigd)
Grauer Gorilla ³	<i>Gorilla beringei graueri</i>	2.000-10.000	Endangered (bedreigd)
Berggorilla ⁴	<i>Gorilla beringei beringei</i>	880	Critically endangered (ernstig bedreigd)

Bron:

1 Dunn, A. et al. 2014. Revised Regional Action Plan for the Conservation of the Cross River Gorilla (*Gorilla gorilla diehli*): 2014-2019. IUCN/SSC Primate Specialist Group and Wildlife Conservation Society.

2 Reliable estimates are difficult to give. www.un-grasp.org lists two estimates 175.000-225.000 on the website and 150.000 in a overview document; WWF lists 100.000. The recent discovery of 125.000 previously unreported gorillas by WCS combined with the earlier estimate of 50.000 for the total population make the total of ca. 175.000 the best estimated guess.

3 Maldonado, O., Aveling, C., Cox, D., Nixon, S., Nishuli, R., Merlo, D., Pintea, L. & Williamson, E.A. (2012). *Grauer's Gorillas and Chimpanzees in Eastern Democratic Republic of Congo (Kahuzi-Biega, Maiko, Tayna and Itombwe Landscape): Conservation Action Plan 2012–2022*. Gland, Switzerland: IUCN/SSC Primate Specialist Group, Ministry of Environment, Nature Conservation & Tourism, Institut Congolais pour la Conservation de la Nature & the Jane Goodall Institute. 66pp.

4 Maryke Gray, Katie Fawcett, Augustin Basabose, Mike Cranfield, Linda Vigilant, Justin Roy, Prosper Uwingeli, Innocent Mburanumwe, Edwin Kagoda and Martha M. Robbins (2010). Virunga Massif Mountain Gorilla Census – 2010 Summary Report, 51 pp. and Martha M. Robbins, Justin Roy, Edward Wright, Raymond Kato, Peter Kabano, Augustin Basabose, Emmanuel Tibenda, Linda Vigilant, Maryke Gray (2011). Bwindi Mountain Gorilla Census 2011 – Summary of Results. UWA Report, 28pp.

2.2 Bedreigingen

Gorilla's hebben de laatste jaren zeer te lijden onder de commerciële jacht om het vlees ('Bushmeat'). In sommige regio's wordt bushmeat werkelijk gebruikt om in basale behoefte naar dierlijk eiwit te voldoen, maar veelal wordt bushmeat zeer duur verkocht, als luxe product. Handel in vlees van mensapen is officieel verboden. In de oostelijke verspreidingsgebieden (vooral in Oost-Kongo) wordt veel regenwoud vernietigd voor mijnbouw, met name voor coltan, een erts waaruit tantalium gewonnen wordt, dat gebruikt wordt in laptops en mobieltjes. In het Kahuzi Biega National Park (DRC) zijn 10.000 illegale mijnbouwers aan de slag; om die van eten te voorzien, wordt weer op dieren in het bos gejaagd.

Voor Westelijke laaglandgorilla's is Ebola de afgelopen jaren een grote bedreiging. Deze ziekte wordt door vleermuizen op de gorilla's overdragen en is voor hen zeer dodelijk. Bushmeatjagers lopen trouwens bij het contact met rauw vlees van gecontamineerde dieren risico om zelf besmet te worden. Natuurbeschermers weten nog niet zo goed hoe ze deze dodelijke ziekte tegen moeten gaan, die niet bij de grenzen van nationale parken stopt.

3. Strategie 2016-2018

Omdat Gorilla Stichting Nederland als organisatie net is opgestart hebben we een tijdschema van drie jaar afgesproken om de organisatiedoelstellingen solide op de rails te krijgen. In Tabel 1 is een overzicht van de vier hoofdthema's weergegeven waarin de activiteiten zijn samengevat. De specifieke activiteiten voor elk van de thema's zijn terug te vinden in Tabel 2.

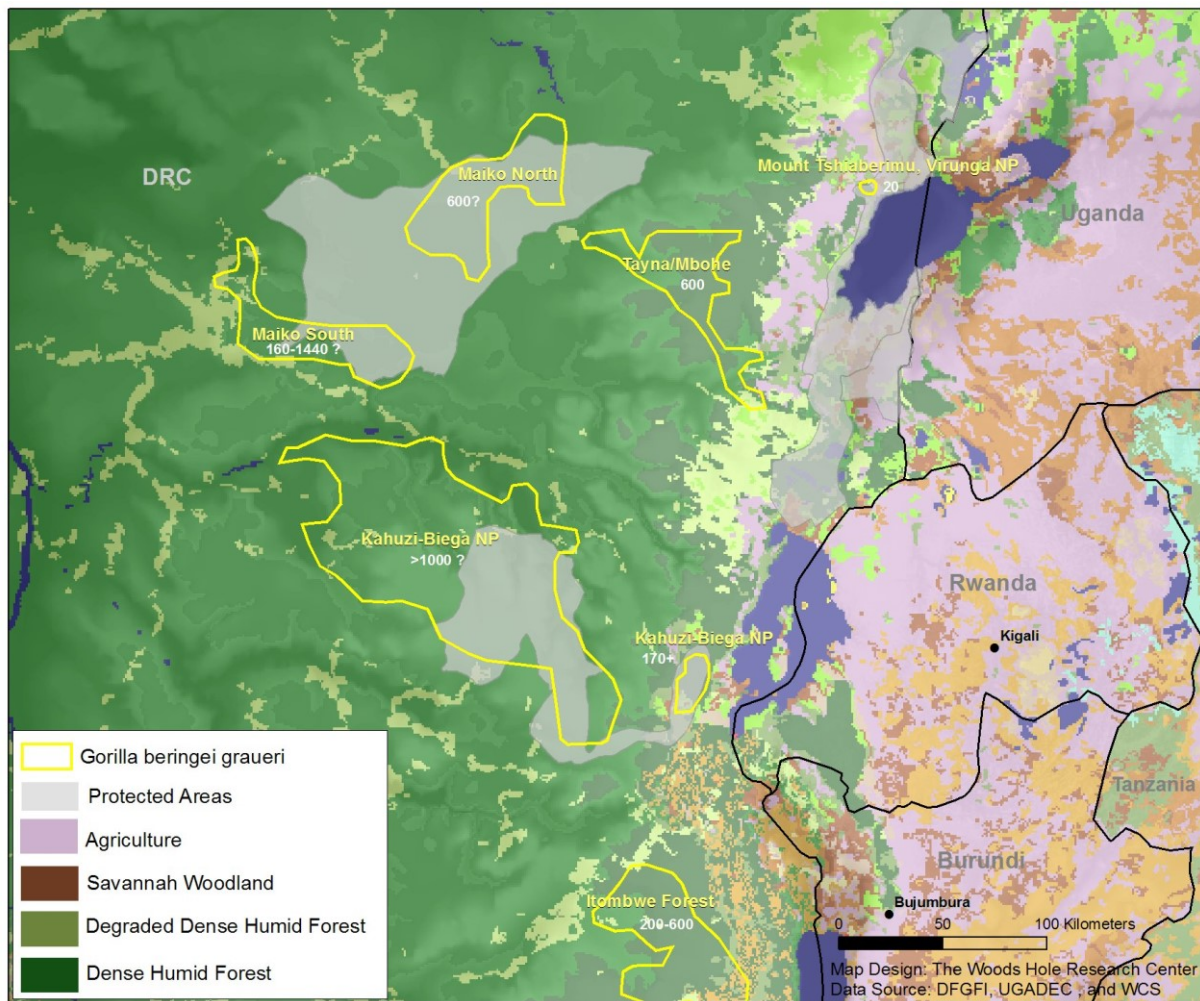
Tabel 1. Thema's en Doelen

Thema	Doel
Bescherming van Gorilla's	Investeren in kleinschalige projecten die bijdragen aan het behoud van gorilla's en hun leefomgeving in Centraal Afrika
Voorlichting en Educatie	Het geven van voorlichting en educatie over de gorilla's en hun bedreigde leefomgeving en over de relevantie van dit leefgebied voor de wereld waarin wij leven
Samenwerkingsverbanden	Het stimuleren van samenwerking met gorilla organisaties en aanverwante stichtingen wereldwijd.
Organisatie	Het ontwikkelen van Gorilla Stichting Nederland zodat deze wordt gezien als een betrouwbare, onafhankelijke gesprekspartner als het gaat om het welzijn van de gorilla in het wild.

3.1. Bescherming van Gorilla's

Gorilla Stichting Nederland beheert zelf geen projecten in het buitenland maar is een Nederlandse stichting die bepaalde projecten in het buitenland ondersteunt, die zich direct of indirect inzetten voor het behoud van de gorilla. De focus ligt daarbij op een uitgebalanceerde projectdekking voor de beide gorilla soorten (*Gorilla gorilla* en *Gorilla beringei*). De keuze voor een bepaald project wordt verder bepaald door aanwezigheid van een lokaal netwerk, kleinschaligheid van de projecten en de nauwe samenwerking met de lokale bevolking. Gorilla Stichting Nederland steunt wel opvangcentra die gorilla's huisvesten. De opvangcentra in Afrika spelen namelijk een cruciale rol in de strijd tegen de illegale handel in wilde dieren. In gebieden waar geen opvangcentra zijn, is er weinig stimulans voor de ambtenaren in te grijpen bij illegaal gehouden en verhandelde wilde dieren. Het hoge tempo waarin mensapen bij de opvangcentra binnen komen geeft aan dat de illegale handel onverminderd door gaat. In beslag genomen mensapen worden gebruikt als bewijsmateriaal voor smokkel en opvangcentra helpen de politie, douane en andere wildlife autoriteiten, daar waar mogelijk, bij de vervolging van deze stropers.

3.1.1 Grauer Gorilla (*Gorilla beringei graueri*)

Verspreiding van de Grauer gorilla's in de Oostelijke DRC.

Gorilla Rehabilitation and Conservation Education (GRACE) Center

Het [Gorilla Rehabilitation and Conservation Education \(GRACE\) Center](#) is in 2009 opgericht om de beste faciliteiten en de zorg te bieden voor geconfisqueerde Grauer 's gorilla's in de Democratische Republiek Congo. De locatie voor het opvangcentrum was strategisch gekozen in het natuurlijke habitat voor Grauer gorilla 's, welke mogelijke herintroductie vergemakkelijkt . Door de unieke kijk op natuurbehoud van de lokale gemeenschappen wordt het project warm door de bevolking omarmd. Deze gemeenschappen omarmden al eerder natuurbehoud programma's, waaronder een op natuurbescherming gericht radiostation en een hydro-elektrisch project. Ze creëerde ook het TCCB (Tayna Center for Conservation Biology) om toekomstige Congolese natuurbeschermers op te leiden.

Gorilla Stichting Nederland ondersteunt dit project op structurele basis door middel van donateurs gelden, giften en een samen met GRACE op te zetten adoptieprogramma. Tevens zullen voor specifieke onderdelen subsidies bij derden worden aangevraagd.

3.1.2. Berggorilla (*Gorilla beringei beringei*)

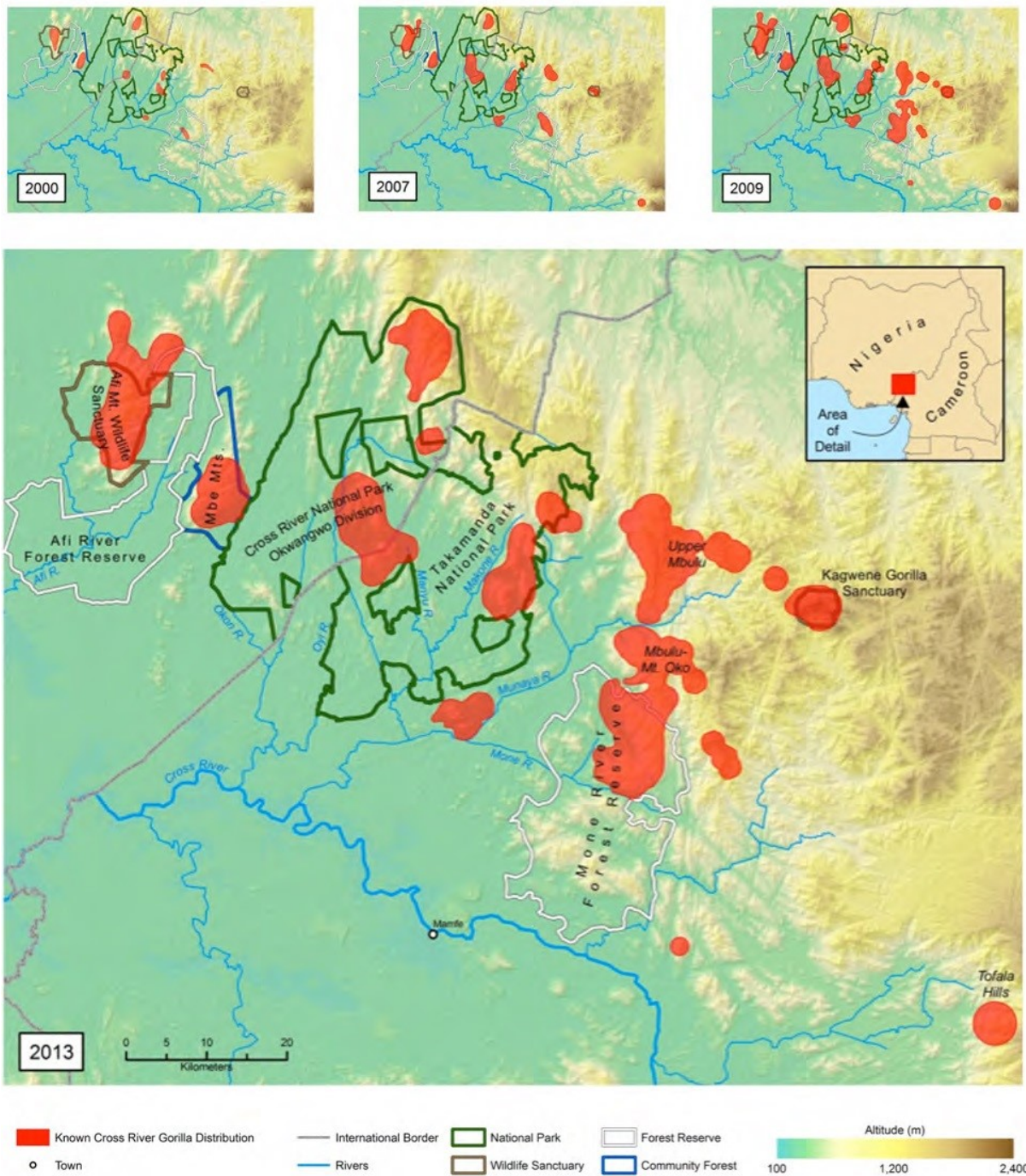
Verspreiding van de berggorilla's in het grensgebied van de Oostelijke DRC, Rwanda en Oeganda

Gorilla Doctors

De Amerikaanse stichting [Gorilla Doctors](#) zetten zich in voor het behoud van de Berggorilla's en Grauer's (of Oostelijk Laagland) gorilla's. Dit doen zij door middel van levensreddende diergeneeskundige hulp en een [One Health aanpak](#). Het internationale team van dierenartsen is de enige organisatie die deze bedreigde dieren direct met hands-on-zorg in het wild helpt. Gorilla doctors werkt nauw samen met diverse overheden, de diverse nationale parken, Dian Fossey Gorilla Fund International (DFGFI), International Gorilla Conservation Programme (IGCP) en GRACE.

Gorilla Stichting Nederland ondersteunt dit project op structurele basis door middel van donateursgeld en giften. Voor de diergeneeskundige medicijnen en hulpmiddelen zoekt de stichting naar bedrijven die deze kunnen sponsoren. Tevens zullen voor specifieke deelprojecten subsidies bij derden worden aangevraagd.

3.1.3 Cross River Gorilla (*Gorilla gorilla diehli*)

Verspreiding van de Cross River Gorilla in het grensgebied tussen Kameroen en Nigeria

Pandrillus

De in Nigeria en USA geregistreerde Stichting [Pandrillus](#) beschermt samen met the Wildlife Conservation Society (WCS) en de Nigerian Conservation Foundation (NCF) het door de Nigeriaanse regering in 2000 opgerichte Afi Mountain Wildlife Sanctuary (ca. 100 km²). In dit gebied leven naast de door Pandrillus beschermde Drills ook de met uitsterven bedreigde Nigeriaanse Chimpanseë en de meest oostelijke van de sterk gefragmenteerde Cross River Gorilla populatie.

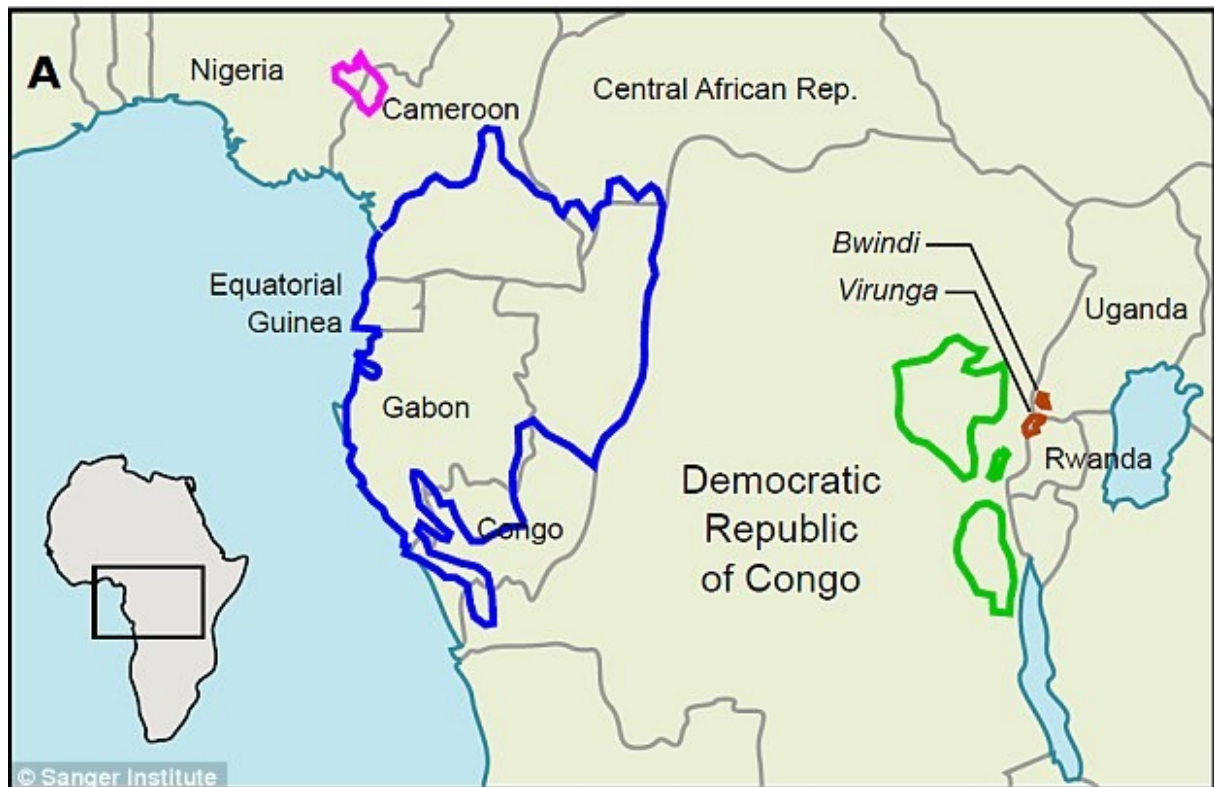
De jacht in het Afi Mountain Wildlife Sanctuary is door de inzet van het Pandrillus ranger team redelijk onder controle maar verlies van habitat door het platbranden van bos door de lokale bevolking om akkers aan te leggen wordt het leefgebied van de gorilla steeds verder ingeperkt.

Wildlifecorridor

De gorilla's en al het andere wildlife in de Afi Mountains leven momenteel geïsoleerd van de meest nabijgelegen subpopulatie gorilla's in de Mbe Mountains. Een beschermde wildlifecorridor van 10-15 kilometer tussen deze twee gebieden moet ervoor zorgen dat deze isolatie niet permanent wordt. Pandrillus, WCS en NCF zetten zich in om deze corridor in de naaste toekomst te realiseren.

Gorilla Stichting Nederland gaat het ranger team van Pandrillus op structurele basis door middel van donateursgeld en giften steunen. Tevens zullen voor specifieke deelprojecten, zoals de wildlifecorridor, subsidies bij derden worden aangevraagd.

3.1.4 Westelijke Laagland Gorilla (*Gorilla gorilla gorilla*)

Verspreiding van de Westelijke Laagland Gorilla in Kameroen, Centraal Afrikaanse Republiek, de Republiek Congo, Gabon, DRC en Equatoriaal Guinea

LAGA

[LAGA](#), The Last Great Ape organization, is een innovatieve en vaak bekroonde non - gouvernementele organisatie (NGO) die zich focust op Wildlife law enforcement in Kameroen. LAGA werkt samen met de overheid om handelaren in beschermde diersoorten zoals de gorilla, en speciaal degenen die handelen in bushmeat en ivoor, te arresteren en te vervolgen. LAGA werd in 2002 opgericht door de niet te stoppen Ofir Drori.

Door de publiciteit te zoeken van de eerder weggemoffelde Wildlife Crime, benadrukt LAGA dat rechtshandhaving als een afschrikmiddel voor stropers werkt, terwijl het tegelijkertijd het publiek informeert over het behoud van de natuur. Met activiteiten, variërend van undercover onderzoek, door middel van arrestaties en vervolging, media follow-up, vergt het complete werkplan van LAGA aanzienlijke middelen om de hoge mate van activiteit die het tot op heden heeft behouden.

Het werkveld van LAGA overlapt met de range van de Westelijke Laagland Gorilla en is daardoor een van de focusdieren van LAGA. Gorilla Stichting Nederland steunt de activiteiten van LAGA op structurele basis door middel van donateurs gelden en giften. Tevens zullen voor specifieke deelprojecten subsidies bij derden worden aangevraagd.

3.2 Voorlichting en Educatie

Wereldwijd het begrip over de gorilla's en hun bedreigde leefomgeving en over de relevantie van dit leefgebied voor de wereld waarin wij leven door voorlichting en educatie te verbeteren.

Gorilla Stichting Nederland

- ziet goede mogelijkheden om in Nederland de kennis over mensapen in het algemeen en gorilla's in het bijzonder te vergroten door partnerships met dierenentuinen;
- wil door het ontwikkelen van lespakketten, de gorilla's en andere primaten beter op de kaart zetten. Ook het ontwikkelen en opsturen van spreekbeurtmateriaal voor kinderen en het actief inzetten van de website en social media, is een belangrijk instrument om voorlichting te geven;
- zal daar waar mogelijk in de publiciteit treden in zowel de geschreven media als op radio en televisie, mogelijk met behulp van bekende Nederlanders;
- wil door de verspreiding van foldermateriaal in bijvoorbeeld dierenparken of op andere geschikte plekken aandacht vragen voor de gorilla;
- zal door haar aanwezigheid op evenementen de aandacht vragen voor de gorilla's en hun bedreigde leefomgeving

3.3 Stimuleren van samenwerkingsverbanden

Gorilla Stichting Nederland vindt de samenwerking met andere gorilla- en aanverwante stichtingen erg belangrijk. Samen staan we sterker in onze strijd om de gorilla en ander wildlife voor uitsterven te behoeden. Daar waar mogelijk zal zij proberen de samenwerking te stimuleren.

3.4 Organisatie

Vrijwilligersbeleid

De werkzaamheden van de stichting komen in de eerste jaren voornamelijk neer op vrijwilligers. Het onze ambitie is dat de Gorilla Stichting Nederland in de toekomst wordt gezien als DE Gorilla Stichting. Dit vraagt om een investering in de kennis en ervaring van de vrijwilligers op gebied van educatie, communicatie en fondsenwerving om die ambitie mogelijk te maken.

Communicatie

De succesvolle implementatie van de drie organisatiedoelstellingen fondsenwerving, voorlichting/educatie of het stimuleren van samenwerkingsverbanden ligt bij goede communicatie. Communicatiedoelstellingen, die in een communicatieplan worden uitgewerkt, zijn ten slotte afgeleid van deze organisatiedoelstellingen. Goede communicatie heeft onder meer tot doel de zichtbaarheid en de herkenbaarheid van Gorilla Stichting Nederland en de projecten die zij steunt te vergroten ten aanzien van andere goede doelen. Het is van belang dat Gorilla Stichting Nederland wordt gezien als een natuurlijke gesprekspartner als het gaat om het welzijn van de gorilla in het wild. Tot slot moet de communicatie ervoor zorgen dat donateurs, sponsors, adoptieouders en andere betrokkenen zich kunnen vinden in hun keuze voor Gorilla Stichting Nederland en dat vrijwilligers geïnformeerd worden over wat er speelt binnen Gorilla Stichting Nederland.

Fondsenwerving

Gorilla Stichting Nederland zet zich in om:

- structurele en eenmalige donateurs en adoptieouders onder particulieren en bedrijven te werven;
- particulieren en bedrijven te stimuleren een eenmalige gift voor een project of in voorkomende gevallen eventuele noodsteun te geven;
- bedrijven aan zich te binden waardoor het voor deze bedrijven een logische keuze is om de projecten en de stichting te sponsoren;
- via de verkoop van merchandise de projecten te steunen;
- financiering van projecten aan te vragen via vermogensfondsen, dierentuinen, overheid of bij instanties als stichting DOEN, Wilde Ganzen, Prins Bernhard Nature Fund;
- via crowdfunding projecten te financieren;
- fondsen te werven door lezingen of evenementen te organiseren of aan bestaande evenementen deel te nemen;
- steun voor haar projecten te verkrijgen via serviceclubs zoals de Rotary, Lions en Junior Kamers

Tabel 2. Beleidsplan Gorilla Stichting Nederland 2016-2018

Bescherming van Gorilla's	Voorlichting en Educatie	Samenwerkingsverbanden	Organisatie
<i>Investeren in kleinschalige projecten die bijdragen aan het behoud van gorilla's en hun leefomgeving in Centraal Afrika.</i>	<i>Het geven van voorlichting en educatie over de gorilla's en hun bedreigde leefomgeving en over de relevantie van dit leefgebied voor de wereld waarin wij leven.</i>	<i>Het stimuleren van samenwerking met gorilla organisaties en aanverwante stichtingen wereldwijd.</i>	<i>Het ontwikkelen van Gorilla Stichting Nederland zodat deze wordt gezien als een betrouwbare, onafhankelijke gesprekspartner als het gaat om het welzijn van de gorilla in het wild.</i>
• Identificeren van mogelijke Gorilla bescherming projecten in Afrika • Opstellen van MOU's met projectpartners in Afrika	• Opstellen van gorilla syllabus voor vrijwilligers • Opstellen cursusprogramma voor nieuwe vrijwilligers • Ontwikkelen spreekbeurten • Ontwikkelen van voorlichtingsmateriaal voor scholen en NME centra	• Onderzoeken van mogelijke samenwerking met andere Gorilla organisaties in Europa • Aanvraag GRASP en Globe Guards lidmaatschappen	• Aanvragen ANBI status • Opzetten geïntegreerde donateursadministratie, incassoadministratie en financiële administratie • Opstellen en implementeren van marketing strategie • Opstellen en implementeren van communicatie strategie • Opstellen en implementeren Fondsenwerving strategie • Opstellen en implementeren van vrijwilligers strategie